

Barúwa ya Paúli kwa Tíito Mulongooryo

Barúwa iyi yaandikwa ni Paúli mpindi ájáa úko Makedonía (1:1, 4). Áveene yoónekanaa, barúwa iyi Paúli áyandika kati ya myaaka ya 62-64 keende Kirisitu ávyaalwa. Barúwa iyi Paúli amwaandikira mũntu ásewáa Tíito. Kũntu Tíito átumamiráa mũrimo wa Ijéva ni isi áyaringirirwa ni mayiya ya Mediteranía áiséwaa Kiréete. Tíito ni Mugiriki ájáa na ájáa amuruma Yéesu (1:4; Vagalatía 2:3). Tíito atumamáa mũrimo wa Masáare Maaja hamwi na Paúli, na kwatite mpiindi jimwi Paúli ámutumáa na kwa mpuka ya vaantu ámuruma Yéesu va Koríinto (2 Vakoríinto 7:6-15; 8:6, 16-24).

Kĩntu Paúli ásaakáa kumuwyíra Tíito ni kumúsea amarikirirye mũrimo ámweene újáa wachaala mpindi ávájáa hamwi kura Kiréete. Mũrimo úwo újáa ni wo saawula valongooli va mpuka ja vaantu ámuruma Yéesu úko maturii na kukiindya áveene valongooli vaaja vasaakwa vave (1:5-9). Mũrimo wiingi újáa ni kúvaheera mitima vaantu ámuruma Yéesu kura Kiréete sa kújáa kwatite úvariyyuli wa ulongo (1:9-16; 3:9-11). Barúwii iyi, Paúli amuyíra Tíito áveene asaakwa kuvakiindya mpuka ájísimiresimire ja vaantu ámuruma Yéesu, noo kúsea, kwa vawosi, vaantu vaki, vatavana, vahínja na vatámwa (2:1-10).

Áveene Kitáabu iki Chagavwa

Lumbi 1:1-4

Kusaawula valongooli na ^vyeene vasaakwa
vave 1:5-16

Murimo wa kira mpuka ya vaantu ^vamura
Yésu 2:1-15

Kutumama wuuja, kuneha uvi, na masáare yo
kiimikirirya 3:1-15

Lumbi ya Paúli kwa Tíito

¹ Barúwa ihi yafúmire kuri niini Paúli, mutumami
wa Mulungu na mutumwi wa YésuKirisitu. Yésu
aantuma njeenge kuruma kwa vaantu ^veene
Mulungu avasaawula, vataange kimáari ^cheene
kiréetaa mwiikalo ^utuubaa kira Mulungu ^asáakaa.

² Na kwa uko kwiilaangya, turya vari nkaasu ya
siku ^jisiina uhero. Kikomi, Mulungu si alúusaa
uloongo tuku, ajáa iichuunga kureeta iyo nkaasu
mpiindi si jinaanda.

³ Maa kaa, mpiindi yaachwe ^ikafike, aroonekya
isáare raachwe kwa njira ya uvariyuli waani.
Mulungu ni Mulamuriri wiitu. Yeeye noo
aandairirya nvaryule.

⁴ Tíito, ni kwaandikira niise weewe ^uri mwaana
waani wa kura kuruma ^kweene turi hamwi.
Nduwo na mwiikalo muja fuma kwa Mulungu
Taata na kwa Kirisitu Yésu ^atulamurirya, jive na
weewe.

Murimo wa Tíito kura Kiréete

⁵ Aai nakureka uko Kiréete sa uwolole yara
masáare ^meene yajáa yachaala, na kei usaawule
vawosi ^vari kimirira vaantu ^vamura
Mulungu kwa kira múuji ja ^vyeene nakulairirya.

⁶ Moosi yoyoosi wa vaantu ^vamura
Mulungu ave muuntu si ^ang'uurirwaa, ave

mulume wa muki umwi, na vaana vaachwe
vamura Muluungu, na kari vaana vaachwe
vave vasiina matu tuku au kari vave na heno tuku.

⁷ Mulongooli wa vaantu ^vamura Muluungu
ave ni muuntu si ^ang'urirwaa sa yeeye
asaawulwa ni Muluungu indootumama murimo
waachwe. Kari ave muuntu ^iinéengaa tuku, na
kari ave na nkalaria ja heehi tuku. Kei kari ave
mareevi tuku, kari ave eenda nkoondo tuku na
kari ave eenda máari ja mahonyo tuku.

⁸ Maa kaa, ave muuntu ^atéengyaa vaantu. Ave
eenda wuuja, muuntu ^iimíríraa, muwoloki,
muja na muuntu ^asiri na mpíma ^ilóokereraa.

⁹ Ave muuntu ^arikwáataa isáare ro kiilaangiwa
ja ^veene ravariyulwa. Kwa njira iyo, daha ari
vaheera mitima vaantu kwa uvari yuli waachwe
wa kikomi na daha ari koonekya uvi wa vaantu
^vakíkanaa uvari yuli uwo.

Vakiindya va Eloongo

¹⁰ Kikomi vamwaari vaantu ^vari foo ^veene
si vachuwala, masáare yaavo ni ya kihoho,
na vakóoveraa vaantu, hasa avo fuma díini ya
Kiyahúudi ^veene vadóomereryaa tuva jaavo.

¹¹ Avo woosaakwa uvatunike milomo vareke
kundoovavariyurira vaantu. Kwa uvari yuli waavo
^mweene si vasáakwaa vakiindye, vasáambulaa ku-
ruma kwa kaaya ja vaantu ^vari foo. Vabwéeyya
jeyyo, sa vapate mpía.

¹² Kwatiite muuntu waavo umwi muláali na
mutwe ^aluusa, akasea, "Vakiréete ni valoongo siku
joosi, ni ja nyama mbi ja isaka vari, ni valáku na
vavira."

13 Mpíri ihi ni ya kikomi. Sa jeyyo, vadalavyedalaavye sa kuruma kwaavo kave kwa kimáári.

14 Kei vadalavye sa vareke teerera mbuwo ja uloongo ja Vayahúudi. Baa kei, kari vatéereraa ndairiri ja vara ^veene vasiítaa kimáári tuku.

15 Viintu vyoosi ni mpeho viri kwa vaantu ^vari mpeho. Maa kaa, kwa vaantu ^vari na njeo na vara ^vamusiíta Yéesu, viintu vyoosi vyatiite njeo. Kikomi miryungu yaavo na mitima yaavo ^yiisman'yaa mavi na maaja, yamema kosu.

16 Vaséaa vamumányire Mulungu, kumba vaséaa si vamumányire tuku kwa masáare yaavo. Vakálaryaa maatuku vii, ni vasaambu, na si vabooha kwa isáare roroosi riija tuku.

2

Uvari yuli wa Kikomi

1 Maa kaa, weewe woosaakwa uvavariyire uvariyuli wa kikomi.

2 Vawyire vawosi viisikane, vave vaantu ^vanyémiwaa na viiyimirire. Vave na ngururu yo muruma Yéesu, kweenda na kuyimirira.

3 Viivyo, vawyire vadala vandookiikala mwiikalo ^woosaakwa kwa muuntu ^amatámamiraa Mulungu. Kari valusaa vaantu tuku, na kari vave vareevi tuku. Kikomi vasaakwa vandoovariyula viintu viija.

4 Jeyyo, bweyya vari vahiinja vaveende valume vaavo na vaana vaavo.

5 Kei kiyyimirira vari, na kuva vari uteréere, laanga veende nyumba jaavo na boohya vari.

Kindoovateera veende valume vaavo, sa vaantu vasiindwe rihintikira isáare ra Mulungu.

⁶ Viivyo, valairirye vatavana viyimirire.

⁷ Kwa kira isáare, weewe uve ni wo tuubiririwa ko bweyya maaja. Uvari yuli waako uve wa kikomi na kari uve na berereesi tuka.

⁸ Masáare yaako yave ya kikomi na yawoloka, sa vara vatukikanaa vasove roolusa kari suusu, maa vakwaatwe ni soni.

⁹ Vakiindye vatamwa vave matu kwa veenekaaya vaavo kwa kira kiintu na vandooveerya mitima. Kari viiyuyirya novo tuka.

¹⁰ Na kei kari viivaa viintu vyaavo tuka. Maa kaa, valaire voovo ni vaantu vo kiilaangiwa kamwi, sa vuuvike uvari yuli wa Mulungu Mulamuriri wiitu kwa kira kiintu, uve na nyemi.

¹¹ Uvavariyurire ayo, sa Mulungu alaira nduwo yaachwe ng'eene ilamurirya vaantu voosi.

¹² Nduwo iyo, yatwólolaa tusiite mwiikalo si utúubaa kira Mulungu asáakaa na tusiite mpiima ja ihi weeru, twiisikane, tave vawoloki na tandookwiikala mwiikalo utúubaa kira Mulungu asáakaa aha weerwii ya haaha.

¹³ Twiikale jeyyo, kunu toowoojera siku ira yatalariwa, twiiláangyaa ari kuuja na nkongojima Yésu Kirisitu, Mulungu wiitu mukulu na Mulamuriri wiitu.

¹⁴ Yeeye iitola mweeneevyo sa atununuule fuma kira kuwuna miiro koosi, na atujirala tave vaantu vaachwe mweeneevyo, vamányikaa na mitima kutamama maaja.

15 Vawyiire vaantu masáare aya! Vaheere mutima na uvakaan'ye na ngururu joosi. Muuntu yoyoosi kari akusinanale tuku.

3

Kwiikala na Wuuja

1 Vakumbusikye vaantu vave na nyemi kwa vakúúlu na vatemi. Vave na matu na vave viímire neeja kutumama mirimo miija.

2 Kari vatúkiraa muuntu yoyoosi tuku. Vave vaantu va mwiikalo muja na ^viikalan'yaa na vaantu vyabooha na vave vahola kwa vaantu voosi.

3 Baa suusu mpíndi jimwi, tujáa tusiina miryungu tuku na si tateeráa tuku. Tujáa takoooverwa na tujáa takwaatika ni uláku ^wiisimiresimire. Twiikaláa na ^vi na twiiyoneráa kivina, tujáa tasuulwa na tujáa tavasuala viingi.

4 Maa kaa, mpíndi ^jikafike, Mulungu ajáa atoonekya kubooha kwaachwe na ^vyeene aveenda vaantu,

5 yeeye atulamurirya, si sa suusu tatumama masáare ya uwoloki tuku, maa kaa, ni sa yeeye atulaanga na riiso ra wuuja vii. Atulamurirya ko tooyya ^vi ko vyaalwa lwa kaviri na tukabweeyyiwa vafya kwa njira ya Mutima Muja.

6 Yeeye atukung'untira Mutima Muja kwa njira ya YeesuKirisitu ^atulamurirya.

7 Yeeye atavala suusu tari vawoloki kwa nduwo yaachwe sa tave vahokeri va nkaasu ya siku ^jisiina uhero ^ng'eene twiiláangyaa.*

* 3:7 Mustáari wa 4-7 ni mpíri Vakirisitu va ncholo viimbáa.

⁸ Mpíri iyo ni yo kiilaangiwa. Noosaaka uyalumirirye masáare aya sa vara ^vamura Maungu, viime neeja kutumama marimo muja. Masáare aya yabooha munumunu, na kei yatiite kunáálo kwa vaantu voosi.

⁹ Maa kaa, neha kwiiruta ndihi kwa kihoho, mbuwo jo lusa marina ya vala baaba va nkolo na kwiitoola sa Miiro. Aya yoosi yasiina kunáálo tuk, baa kei ni ya bweete vii.

¹⁰ Munu yoyoosi ^asóonkyaa vaantu, mulume kutu lwa ncholo na lwa kaviri. Kooni si yookuteera ireke ne.

¹¹ Weewe umányire munu ja uwo, asaambuka na ni muvi ^iilamurira mweeneevyo.

Masáare yo Kiimikirirya na Ntálarya

¹² Mpíindi ^ndiri mutuma Aritéema au Tíkiko na uko kwaako, waanguhe kuja sa twiyyone uko Nikopóoli. Nini nalámwiire kwiikala uko mpíindi ja mpeho.

¹³ Manyika uvaambirirye Senási ura ^atétera vaantu balási na Apóolo. Vaambirirye sa vadire sova kintu chochoosi lyeendwii lwaavo.

¹⁴ Vaantu viitu viikiindye vandoobweeya vintu viija, na vandoovaambirirya vamuchiiri. Kwa njira iyo, mwiikalo waavo kuva uri na ndiwa.

¹⁵ Vaantu voosi ^veene ndiri hamwi novo, vakulúumbiirye. Nuumbirya vijeengi voosi ^vatweenda sa kura kuruma.

Mweenevoyoosi avaheere nduwo nyuunyu voosi.

Rangi **Rangi Translation Project (New Testament)**

copyright © 2023 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Rangi

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 May 2025 from source files dated 8 May 2025

f1dc5da6-bc39-5ea5-ac13-942132b5feb6